

САНТА ОЛОХ

Х а н ы а т

1931 снл алтынны
15 нунуттан тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫЛААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 155 (5979)

1933 снл. Ахсынны 29 нунэ
чэппизр

Снанага
2 харчы.

ССКП КИИН КОМИТЕТЫН ПЛЕНУМА

1983 снл ахсынны 26 нунугар ССКП Киин Комитетын учараттаах Пленума үлэтин сабалаата.

Пленум «1984 снлга ССРС ЭКОНОМИЧЕСКАЯ УОННА СОЦИАЛЬНАЯ САЙДЫТЫН ГОСУДАРСТВЕННАЯ БЫЛААНЫН ТУХУНАН» ССРС Министрларын Советын Председателин солбуйааччы, ССРС Госпланын председателэ Н. Н. БАЙБАКОВ уонна «1984 снлга ССРС ГОСУДАРСТВЕННАЯ БЮДЖЕТЫН ТУХУНАН» ССРС Убун министрэ В. Ф. ГАРБУЗОВ данылааттарын иһиттэ.

Пленум кыттылаахтара улахан болгомотон ССКП НК Генеральной секретара Ю. В. АНДРОПОВ этинтен тентин кытары билистилэр. Кэпсэтингэ тыл эгит дьон бу сунган суолталаах политической докумун балаһыанньаларын уонна түмүктээһиннэрин, кинилэр принципиальной суолталаахтарын итиннэ бары партиянай, советской уонна хаһаайыстыбаннай органдар, общественной тарилтэлэр, бары үлэ коллективтарын үлэлэригэр төрүт буолуохтаахтарын билистээн туран, толору өйүүллэрин биллэрдилэр.

ССКП НК Пленума тэрээһин болпуруостары көрдө.

НК Пленума табаарыстары В. И. ВОРОТНИКОВУ уонна М. С. СОЛОМЕНЦЕВЫ ССКП НК Политбюротун чилиэннэригэр кандидаттардан чилиэннэригэр таһаарда.

НК Пленума ССКП НК чилиэнэ табаарыс В. М. ЧЕБРИКОВЫ ССКП НК Политбюротун чилиэннэригэр таһаарынан талла.

НК Пленума ССКП НК чилиэнэ табаарыс Е. Н. ЛИГАЧЕВУ ССКП НК секретарынан талла.

х х х

1983 снл ахсынны 27 нунугар ССКП НК Пленума үлэтин түмүктээтэ.

«1984 снлга ССРС экономической уонна социальной сайдытын Государственной былаанын туһунан», «1984 снлга ССРС Государственной бюджетын туһунан» данылааттарга тыл этиилэр түмүктэнилэр.

ССКП НК Пленума ССКП НК Политбюротун ис уонна тас политикада партия XXVI съезинэн, ССКП НК съезиниһиттэри (1982 с.) уонна бэс ыйынаабы (1983 с.) Пленумарынан ырытыллан олохуллубут ис уонна тас политиканы олоххо илаларыгэр ыппыт үлэтин бүтүтүнүү уонна толору биһирээтэ.

ССКП Киин Комитета, дини этиилэр уураахха, ССКП НК Генеральной секретара Ю. В. Андропов этинтигэр норуот хаһаайыстыбатын салгыы сайыннарыы сүрүн туһайылырлар олохуллубут дириг сыанабыллары уонна түмүктээһиннэри биэр санаанан биһирини уонна өйүүр итиннэ бу этини биллиги кэлкэ партия уонна Советской государство социальной-экономической политикатын көрдөрөр дьохунаах политической докумун быһымтынан көрдөр.

Пленум табаарыс Ю. В. Андропову туроруллубут уталытылпыт ааһан иһэр уонна кэскиллээх экономической сорууттары быһаарыы партия бүтүүнүн, бары советской уонна хаһаайыстыбаннай органдар, общественной тарилтэлэр уонна үлэ коллективтарын үлэлэрин төрүтүнэн, хас биридии коммунист дьохунаах абзаһиниһинэн буолуохтаах дини ааһар.

ССКП Киин Комитета рабочайдары, колхозтаахтары, инженерней-технической үлэһиттэри, интеллигенцияны, биһиги дойдубут бары үлэһиттэрин 1984 снл уонна пятилетка бүтүтүнүүтүн былааннарын толорор уонна аһары толорор, үрдүк производственной түмүктэри ситиһэр иһин социалистической куоталаһынын киэнник тэни-тэргэ ыһыраа.

тарын үлэлэрин төрүтүнэн, хас биридии коммунист дьохунаах абзаһиниһинэн буолуохтаах дини ааһар.

1984 снлга ССРС экономической уонна социальной сайдытын Государственной былаанын уонна 1984 снлга ССРС Государственной бюджетын быра-йыктарын Пленум сунньунан биһирээтэ уонна ити бырайыктары ССРС Верховнай Советын норуутугар илаларыгэр ССРС Министрларын Советын сорууда-таата.

ССКП Киин Комитета рабочайдары, колхозтаахтары, инженерней-технической үлэһиттэри, интеллигенцияны, биһиги дойдубут бары үлэһиттэрин 1984 снл уонна пятилетка бүтүтүнүүтүн былааннарын толорор уонна аһары толорор, үрдүк производственной түмүктэри ситиһэр иһин социалистической куоталаһынын киэнник тэни-тэргэ ыһыраа. Импералистической эргимтэлэр буруйдарынан эмискэ сытырхайбыт аан дойдутаабы быһыыга-майгыга былааннаах сорууда-тары халбага суох толоруу, үтүө суобастаах, үрдүк сгоруутуолаах үлэ — хас биридии үлэ коллективын, хас биридии советской киһи абзаһиниһэ эрэ буолба-тах, ону ааһан патриотической иһэ.

ССКП Киин Комитетын Пленума ленинскэй партия тула ыкса түмсүүлээх советской дьон биһиги дойдубут экономической уонна оборонанан модун күүһүн сыламтата суох бөөргөтүүхтэрэ, коммунистической тутууга сага кыайылыр ситиһэр туһугар бары нүүстэрин ууруохтара дини бигэ эрэли биллэрдэ.

(ССТА).

Народнай депутаттар оройуоннаабы Советтарын ахсыс сессията

Информационнай иһитиннэри

1983 снл ахсынны 27 нунугар народнай депутаттар XVIII ыгырымылаах оройуоннаабы Советтарын ахсыс сессията буолла.

Сессия мандатнай комиссия кыттылаах туораабыт депутаттар оңууларыгар 1983 снл сэттинэн 27 нунугар, баскыһалыһаа, ытыллыбыт быһаардарга оройуоннаабы Советка талыллыбыт И. С. Артемьев (17 №-дээх уокурук) уонна Я. А. Павлов (21 №-дээх уокурук) депутатскай боломуочуйаларын би-гэргэттэ.

«Олохтоох предприятиелар оҥорор бородууксууларын салгыи кө-көтүн уонна оройуон иһилиннэ-тин хааччыйыны туусарыы сору-ктарын туһунан» болпуруоска да-кылааты райсовет исполкомун пред-седателин солбуйааччы депутат В. М. Неустроев оҥордо.

Дакылааты дүүдэлэһингэ тыл э-тиилэр: тт. А. Е. Сивцев — депутат, «Чурапчы» совхоз шофера, Ф. А. Федотов — депутат, «Мындабаайы» совхоз машинисыта, Н. И. Монастырев — депутат, райпотребкоопсество бырабыланыһатын председателэ, С. А. Фуртатов — депутат, Чурапчы-таабы оройуоннар икки ардылары-наабы дизельнэй электростанция начальнига, М. П. Ефимова — депу-тат, олох-дьаһабы хааччыйыш про-изводственной управлениетин ин-женеры, М. И. Маркова — депутат, Чакырдаары маһаһыи сэбиэдиссэ-йэ, Р. И. Константинов — депутат, Социалистической Үлэ Геройи, Е. А. Борисов — депутат, «Сельхоз-техника» холбоһук управлениетэ, И. Я. Чичигинаров — Хатылы сель-советын исполкомун председателэ, П. Д. Панигин — Якутсксельхоз-

энерго-предприятиетин начальни-га, М. С. Толстоухов — депутат, Карл Маркс аатынан совхоз салгы-һыта, ССРС Государственный бирэ-мийэтин лауреата.

Бу болпуруоска сессияга ССКП райкомун секретара депутат Е. М. Макарова тыл эттэ.

Оройуоннаабы Совет дүүдэлэһи-лэбит болпуруоска туһааннаах ба-һаарыһы ылыһа.

Сессия тэрээһин болпуруостары көрдө.

Оройуон тас өттүгэр үөрэххэ бар-быһыан таб. Артемьева Н. С. де-путатскай боломуочуйата уһулла-рынан райсовет исполкомун чили-энэ абзаһиниһиттэн босхолоһо. Ис-полком чилиэнэ депутат Осипо-ва Мария Егоровна талыллына.

Атын үлэҕэ барбыттарынан таб. Сивцев А. А. райсовет исполкомун уонсай отделын сэбиэдиссэһин абза-һиниһиттэн, таб. Попов С. В. оро-йуоннаабы архив сэбиэдиссэһин абза-һиниһиттэн босхолоһулар.

Райсовет исполкомун уонсай отде-лын сэбиэдиссэһин таб. Попов Степан Васильевич, оройуоннаабы архив сэбиэдиссэһин таб. Карда-шевская Анна Семеновна биһэргэ-тилиннэлэр.

Сессия депутатскай боломуочуйа-та уһуллубутука таб. Монастырев Э. И. райсовет мандатнай комиссия-тын председателин абзаһиниһиттэн босхолоһо. Оройуоннаабы Совет мандатнай комиссиятын председа-телини депутат Артемьев Иннокен-тий Семенович талыллына.

Райсовет эргингэ, общественнай аһылыкка уонна иһилиннэһинэ

алох-дьаһах өҥөлөрүнэн хааччы-һымга бастайааннай комиссиятын председателин абзаһиниһиттэн таб. Сергеев С. Е. босхолоһо. Ити комис-сия председателини депутат Паа-лов Яков Афанасьевич биһэргэти-линнэ.

Сессия оройуон тас өттүгэр уонна атын үлэҕэ барбыттарынан Дьяч-ковская А. Д., Никитина С. И., Фига-теева Е. Т., Яковлев И. И. райсовет исполкомун иһинээҕи комиссиялар чилиэннэрин абзаһиниһиттэн босхо-лоһо. Райсовет исполкомун иһи-нээҕи комиссиялар чилиэннэрин биһэргэтилиннэлэр: итириктээһини утары охсуһар комиссияга — Родио-нов К. К., Саргыдаев А. Р. уонна Яковлев С. И., наблюдательнай ко-миссияга — Слепцов А. М.

Оройуон тас өттүгэр үөрэххэ уон-на атын үлэҕэ барбыттарынан де-путатскай абзаһиниһиттэрин кыһап толорбот буолбуттарынай уонна ба-һаары сыйабыланыһаларыгар оло-һуулар сессия тт. Артемьева Н. С. уонна Филиппов М. Л. депутатскай боломуочуйаларын уһулла уонна туоразыт депутаттар оңууларыгар туһааннаах уокуруктарга быһаары-ытарыгар райсовет исполкомун со-рудахтаата.

Сессия «Чурапчы», «Мындабаайы» уонна Карл Маркс аатынан совхоз-тар директордара эргини предпри-ятиеларын объектары тутууга үрдү-кү органдар уураахтарын толорбо-хторун туһунан депутат Н. И. Монастырев заһробун көрдө уонна ол сунньунан туһааннаах быһаар-ыһаһы ылыһа.

Манан сессия үлэтин бүтэрдэ.

УДАРНАЙ ҮЛЭ РАПОРДАРА ССКП райкомугар, райсовет исполкомугар

Оройуон кинофикатордара XI пятилетка үһүс, сүрүн, сылыгар иһилиннэһини күүһүнэн хаач-чыйыны, көрдөрүү хааччыйыһатын туусарыт-тары, снл сабаланыһыгар ылыммыт социа-листической абзаһиниһиттэрин сүрүн көрүг-көргө барыларыгар, ол иһингэр үп кикриһин бы-лаанн — 88 тыһ. солк. ахсынны 25 нунугар толорбуттары туһунан рапордыбыт.

Пятилетка үһүс сылын бүтэһик күннэригэр коллектив өссө күүрэн-хааран үлэллэр. Киносеть дирекциятын директора А. СИВЦЕВ.

Профком председателэ Е. ДЬЯЧКОВСКАЯ.

х х х

Биһиги оройуон киһиниһэҕи остолобуой кол-лективна, 1983 снлга ылыммыт үрдүк абзаһиниһиттэрин толорууга социалистической куотала-һыны көхтөөхтүк тэһиттэ, үлэ дисциплиниһэ-тин салгыи бөөргөтөһ, силлаабы былаанн ба-ры көрүгүһүнэн ахсынны 25 нунугар толорбу-тун туһунан рапордыбыт.

Снл сабаланыһыттан общественнай аһылык былаанна 386,6 тыһ. солк. толорулуна. Ити иһи-гэр 364,9 тыһ. солк. бэйэ оҥорор бородууктала-а атыылаһан сорулаһ 12,2 тыһ. солк. аһары-лыһа.

Остолобуой сэбиэдиссэһэ В. ТОЛСТОУХОВА, Профком председателэ М. ТРОФИМОВА.

ИККИ БҮК ТОЛОРДУБУТ

Биһиги, эргинэ Диринг-ийиһан чистээхтик толор-дубут.

Ол курдук, былаанн та-һынан 3,5 тонна эти, 1,5 уктыгыгар уонна ССКП тонна үүтү, 6469 устуука (К сэттиниһиттэри (1982 с.) Пленумун уураахтарыгар ол түбэһиннэри 1983 снл-га иһилиннэһэ бэйэтин иһа-һыһыттан ордоруулар таһаарыһаах сорутоопка-һаһыһаа оройуон коопе-ратордарты ыһарын та-һааран туран ылыммыт абзаһиниһиттэри И предприятие директора.

Н. ПЕСТЕРЕВ,

Райсовет исполкомун председателин солбуйааччы депутат таб. В. М. НЕУСТРОЕВ дакылаатыннан

ССКП КК, ССРС Министрлерин Советта ийилиннэни олох-дьаһах өҥөлүүнэ хааччыыны салгыс сайыннары уонна тупсары туһунан уураахтарыгар партия социальнай политикатын, үлэнигэри олох-дьаһах өҥөлүүнэ хааччыыны тэрээһини тупсары итинэн културатын үрдэтии киэн дьаһаллар бэлиттэһиллэр.

Нэһилиэнэньэ олохун-дьаһахын хааччыыны, дьон үлэһин уонна олорор усулбуйаларын тэрийи — бу билиги күннээҥи дьонун суолталаах сорулут. Олох-дьаһах өҥөлүүнэ хааччыыны 1980 сылы кытта тэҥэстэххэ оройуонга 26 бырыһыан үүннэ. Ити кэмгэ совхозтар өҥөнү огоруулар 107 тыһ. солкуобайтан 140 тыһ. солк. тийбэ.

Олох-дьаһах хааччыыны производственной упраленията пяталетка үс сыллар өҥөнү огоруу кэмийи 21 бырыһыанга улаатыннарда. Ол эрэри билигин да не кыахтарын ситэ туһамат, нэһилиэнэньэ өҥөө наады-бытын толору хааччыбат. Мебели огорооччулар уонна өрөмүөннээчилэр, фотографтар, транспортнай уонна ритуальнай өҥөнү огорооччулар былааннарын толорбокко иһэллэр. Олох-дьаһахха туттулар уустук техниканы өрөмүөннээһин, таһаҥы химическэй ирраастааһын уонна кырааскалааһын көрдөбүлгэ эппиттээбэттэр. Хаалык бирчичинэлэрэ тэрээһин келтөөр, саҥаны, бастыгы олохтообунга суолта бэриллэбэттэр, кооперациятын тэрилтэлэрин кытта күннэтэ сибээс тутуһулубатыгар сыталлар.

Нэһиликтэрдээҥи филиаллар, комплекснай тутаруулар үлэлэрин хонтуруулааһын, тэрийи наадыбах. Управление көлөр өттүгэр тыа сирингэр болломтотун тосту күүһүрдүүн, совхозтар онуоха көмөлөһөктөрүн наады.

Културнай-бытовой табылларын огорууну промкомбинат пяталетка үс сыллар 25 бырыһыан улаатыннарда. Мебели огоруу 103,6 тыһ. солк. тийбэ, эбэтэр үс сыла 17 бырыһыанга үүннэ. Ол эрэри ити даһаны нэһилиэнэньэ наадыытыгар эппиттээбэт. Мебель хаачыстыбата мөлтөх, ассортимена эбэтыллэбэт. Итин туоратыаҥи дьыа-уот кырааһаһын үрдүнэн сторуальнай-мебельнэй сыйы тутуу тардылынна. Маһы собутоукаалааһын аҕыйах. Кэҥик туттулар табаарлары: шпакетниктары, драккалары огорууга үлэ тэриллэбэт. Кэһи сыларга керпиччэ өҥөнүүтүгэр суолта бэриллэбэт буолла. Ийиниктин комбинат салгата ити итэбэстэри туоратара, производство-гын кэгэстэрэ эрэйиллэр.

Лесхоз олоххо-дьаһахха күннэтэ туттулар табаардарын огорор соруудаһын ирраастааһын толорбокко иһэр. Оҥоһуктар үксүгэр стандартка эппиттээбэттэр, некирбэҥэ суох көрүнүстэртэр. Маннаха хаһаай болба салаатата ураты болмотон ууруохтаах холбо «Сельхозтехника» тиир-лүк ийилинэр дьыа тэрилтэи оҥоһуаду тэгэ шпакет-лэһин, ыи, драккаларынан ийиктары, хахтаах этэ. Ол-нан бараа нэһилиэнэньэ

соруугу ситэ толорбот. 3 сыла итинэнэ былаанна 66 бырыһыан толорон кэлэ.

Эт-үүт комбината туттарылар сүөһүнү толору туһага таһаарбат. Ити биричичинэни сүөһүнү өлө-дүүгэ ирдэһиллэр стандарт тутуһулубата, комбинат салаатата үлэһиттэргэ онуо-ха сөптөөх ийимини-кэр-лэһини биэрбэтэ буолар. Быларын комбинат 142 тонна иккис категориялаах субпродуктаһы огорбута. Оттон быһыл баара-суоҥа 114 эрэ тоннаһы огордо. Сүөһү хаанын кутан туһа-га таһаарыи кыра. Сыла ортотунан 5,5 тыһ. ынах сүөһү, 3 тыһ. сылгы (уба-һа) өлөрүлэр. Ол хаанын барытын туһага таһаарар эбитэ буоллар сыла орто-туван, кырата, 80—100 тонна хааны кутан атыыга

хааччыыныга, транспорт үлэһиттэр, ирраастай өҥө-түөнү туһаныыга былаан-нарын толорботулар. Сани-тарнай ирраастааһын бы-лаанна туолбут курдук эрэри, помомлар, туалет-тар кэмгэр ирраастамат-тар.

«Якуткоммуэнерго» оро-йуон киһини тэрилтэлэрин уонна сорох дьон олорор этэстээх дьыалэрин сыла-һынна хааччылар. Коллек-тив материальнай-техниче-скэй базатын балаҕа тэ-рийиэ, массиналаныи, транспортнаа. Ол эрэри I квартал дьыалэре олус тымныылар, тас трассалар хаачыстыбалаахтык өрө-мүөннээһингэр, электро-иссогастар тийбэттэр, тех-ника үгүстүк саахаллаар. Маһы таһынан киһинэммит отунууга кирибит тэри-лэлэр итинэр системалары

рытчыһарыныи ситиһинэххэ.

Сибээс уездын үлэһиттэр үгүс итэбэстэр-быһаастар, быһаарыла илик бопу-руостар үгүстэр. Радио, телефон үлэте мөлтөөн аһукуи нэһилиэнэньэттэ-үгүс үгүстэр киһилэр. Онуоха совхозтар дирек-циялара бэйэлэригэр сүи-геридаһит эбэһинэстэрин толорбокко эһи иррааста-тары үксэтэллэр.

АТС-лар кыахтара ситэ туһанылыбаттар. Чурап-чы сэлэһинэһиттэр 800 то-кваттан 600-гэр эрэ телефон кылаарылыи, Одьулууга, Сыланга телефоннар аҕараара эрэ холбону-лар. Бөһсүгэ, Төлөй Дир-гэр радио линиялара тар-дылыыбаҕа тураллар. Ити итэбэстэр туоратылыах-таахтар, сибээс өҥөтө сал-гыи дэгэһиллэхтээх.

Дакылаатчы түмүгэр

дарга суоллар алдьаан табаардары нэһилиэнэньэ тирэдьиэ эһи ирраастаттар үксэтэбиттэр. Тыа сирдэ-ринээҥи маһаһыннар үлэ-режимик тутуһууларыгар күннэтэ хонтуруол олох-томмот. Эргикэ былаанна-ра толорулуубатахтарыи бирчичинэлэрэ — ити-лэр. Маннаха эргикэ предприя-тияларын эппитинэстэрин үлэһити тэгэ, сельскэй Советтар көмөлөрө эрэйил-лэр. Бу туһунан сессияга депутат, райпо бирабы-лааннаһын председателэ Н. И. Моностырен эттэ.

Оройуонга электро-энергияны туһаныи кэгэи иһэр. Ааспыт икки сыла электролиниялар 150 кило-метриканы уһаатылар. 17 подстанция эһи туруору-дуна. Билигин оройуон киһингэр электролинияла-ры тупсарыи ытыллар.

Синюкка: райсовет де-путаттара (хангастаи) А. А. Чичигинарова — сибээс уездын телеграфистка-та, М. Г. Моностыре-ва, — промкомбинат сто-лара, Р. И. Константинов — Социалистической Улэ Геройа, С. А. Башева — Карл Маркс аатынан сов-хоз Бахсытааҥи отделение-тин «Молодежнай» ферма-тин маһныксыта уонна Ф. А. Федотов — «Мында-һаһыи» совхоз Болугурдаа-ғы отделениеһын маһнык-сыта.

П. Оконешиников фотота

олох-дьаһах өҥөтө оҥоһу-лубатыи, сварщик көстү-бэикэ гараж тутууга ситэ-риллэбэикэ турарыи ийан туран, итилэри совхоз са-лаатата болломтотугар ы-лаһыа эрэ быһаарылыах-таарыи санаатта. Киһи нэ-һилиэнэньэи хааччыыны салайааччылар ороуларыи үлэһиттэр наадытын эттэ. Араатар итинэн салгыи «Сельхозтехника» холбо-лук территориятыгар бо-родууктаны атыкылар ла-реуу аһар туһунан рабо-талаар сирдээх этыһарыи өйүүгэ туруоруста, кул-турнай-бытовой табаарла-ры огорууга, холбоһука-рыи тирэдидаһит былаанна-ры толорууга коллектив үлэ-лиэҥэ дьон эрэннэрэ.

Хатылы сельскэй Со-вети исполкомун председа-телэ Н. Я. Чичигинаров нэ-һилиэнэньэ депутаттарга туруорсар боппуруостары-гар тохтоото. Бөһүөлэикэ киһиэби этылааһын кыах-лаһаҕа от хомуурун бы-лаһаһаах күннэригэр үгүс күн-дьыа сүтэрили-битин критикалаата. Кээбэ оройуонга чааһынай авто-мобиллар сыйлатта эбэһи иһэллэрии санаатта турар, ону техническэй көрүүнү тэрийэр, саппаас кээстэ-рин хааччылар хаалааһы-нын бэлиттээтэ. Араатар тиии маһныксыта уонна Ф. А. Федотов — «Мында-һаһыи» совхоз Болугурдаа-ғы отделениеһын маһнык-сыта.

Нэһилиэнэньэ өҥөтө оҥо-һулаһаҕа ситэ туһанылыах-таарыи ийан туран, ити-лэри совхоз салаатата болломтотугар ы-лаһыа эрэ быһаарылыах-таарыи санаатта. Киһи нэ-һилиэнэньэи хааччыыны салайааччылар ороуларыи үлэһиттэр наадытын эттэ. Араатар итинэн салгыи «Сельхозтехника» холбо-лук территориятыгар бо-родууктаны атыкылар ла-реуу аһар туһунан рабо-талаар сирдээх этыһарыи өйүүгэ туруоруста, кул-турнай-бытовой табаарла-ры огорууга, холбоһука-рыи тирэдидаһит былаанна-ры толорууга коллектив үлэ-лиэҥэ дьон эрэннэрэ.

Хатылы сельскэй Со-вети исполкомун председа-телэ Н. Я. Чичигинаров нэ-һилиэнэньэ депутаттарга туруорсар боппуруостары-гар тохтоото. Бөһүөлэикэ киһиэби этылааһын кыах-лаһаҕа от хомуурун бы-лаһаһаах күннэригэр үгүс күн-дьыа сүтэрили-битин критикалаата. Кээбэ оройуонга чааһынай авто-мобиллар сыйлатта эбэһи иһэллэрии санаатта турар, ону техническэй көрүүнү тэрийэр, саппаас кээстэ-рин хааччылар хаалааһы-нын бэлиттээтэ. Араатар тиии маһныксыта уонна Ф. А. Федотов — «Мында-һаһыи» совхоз Болугурдаа-ғы отделениеһын маһнык-сыта.

Саха АССР-тан ССРС уон биирис ыгырылаах Верховнай Советын Союһун Советын быыбарыгар 404 №-дээх Саха сиринээби Хотугу уокуруктаабы быыбар комиссиятын састаабын бигэргэтэр туһунан Саха АССР Верховнай Советын Президиумун ЫЙААҔА

«ССРС Верховнай Советын быыбарын туһунан» ССРС Сокуонун 24, 25 уонна 28 ыстатыйаларыгар олоһуран Саха АССР Верховнай Советын Президиума уурур:

Саха АССР-тан ССРС уон биирис ыгырылаах Верховнай Советын Союһун Советын быыбарыгар 404 №-дээх Саха сиринээби Хотугу уокуруктаабы быыбар комиссиятын общественнай тэрилтэлэр уонна үлэ коллективтарын маннык представителлэригэр састааптаах бигэргэтэргэ:

Быыбар комиссиятын председателэ Афанасьев Михаил Иванович, ССКП Саха уобаластаабы комитетын пропаганда уонна агитацияга отделын сибээсиссийн солбуулааччы—Саха уобаластаабы партийнай тэрилтэттэн.

Быыбар комиссиятын председателин солбуулааччы Мазуров Николай Алексеевич, водитель—2 №-дээх Якутскайдаагы пассажирской автотранспортнай предприятие рабочайдарын, инженернэй-техническэй үлэ-һиттэрин уонна сулууспалаахтарын коллективттан, Якутскай к.

Быыбар комиссиятын секретара Кокмарская Галина Владимировна, ЫБСЛКС Саха уобаластаабы комитетын секретара—Ыччат Бүтүн Союзтаабы Ленинскэй Коммунистической Союһун Саха уобаластаабы тэрилтэттэн.

Быыбар комиссиятын чилиннэрэ: Борисова Елизавета Степановна, инстиниэп—избирательнээ олоһун-дьаһаарын хаачыйыы Уус-Алдан оройуоннаагы управлениетын рабочайдарын, инженернэй-техническэй үлэ-һиттэрин уонна сулууспалаахтарын коллективттан.

Бурнашева Елизавета Платоновна, Мэнэ-Хаҥалас оройуонун Байкалов аатынан совхоз манныксыта—Ыччат Бүтүн Союзтаабы Ленинскэй Коммунистической Союһун Мэнэ-Хаҥалас оройуоннаабы тэрилтэттэн.

Волонтеров Леонид Иванович, тракторист—олорор дьыа-коммунальнэй хаһаайыстыба Эдигээннээби производственной управлениетын рабочайдарын, инженернэй-техническэй үлэ-һиттэрин уонна сулууспалаахтарын коллективттан.

Жиркова Вера Александровна, оператор—Томпо оройуоннаабы информационнай уонна ааһар-суоттуур

станция рабочайдарын, инженернэй-техническэй үлэ-һиттэрин уонна сулууспалаахтарын коллективттан.

Карпункина Татьяна Николаевна, электромеханик—сбээс Булуҥ оройуоннаабы үлэтин рабочайдарын, инженернэй-техническэй үлэ-һиттэрин уонна сулууспалаахтарын коллективттан.

Кудрин Дмитрий Иннокентьевич, Уһуһа Халыма оройуонун «Уһуһа Халыма» совхозун слесара—Уһуһа Халыма оройуоннаабы партийнай тэрилтэттэн.

Лукина Надежда Васильевна, «Якутсельстрой» производственной управлениэ 572-көһө сылдыар механизированнай колониятын механизированнай участкагы штурматор-малара—Ыччат Бүтүн Союзтаабы Ленинскэй Коммунистической Союһун Нам оройуоннаабы тэрилтэттэн.

Миронова Вера Егоровна, бригадир—Чурапчы оройуонун Эрилик Эристин аатынан совхозун рабочайдарын, инженернэй-техническэй үлэ-һиттэрин уонна сулууспалаахтарын коллективттан.

Новиков Виктор Петрович, авиатехник—Баатаҕайдаагы хоһоһуулаах аһаар-предприятие рабочайдарын, инженернэй-техническэй үлэ-һиттэрин уонна сулууспалаахтарын коллективттан, Верхоянск оройуон.

Табуанова Татьяна Гаврильевна, штурматор-малара—«Якутсельстрой» производственной управлениэ 1386-көһө сылдыар механизированнай колониятын механизированнай участкагы рабочайдарын, инженернэй-техническэй үлэ-һиттэрин уонна сулууспалаахтарын коллективттан, Алексеевск оройуон.

Тихонов Федот Иванович, комбинат директора—Сунтаар оройуоннаабы эг-үүт комбинатын рабочайдарын, инженернэй-техническэй үлэ-һиттэрин уонна сулууспалаахтарын коллективттан.

Трифонов Аппа Дмитриевна, ССКП Горнай оройуоннаабы комитетын иккис секретара—Горнай оройуоннаабы партийнай тэрилтэттэн.

Саха АССР Верховнай Советын Президиумун Председателэ Е. ГОРОХОВА.

Саха АССР Верховнай Советын Президиумун Секретара Н. ШАРИН.

Якутскай к. 1983 снл ахсынны 26 күнэ.

Специалист трибунала СЭРЭХ СУОБА ИЭДЭЭННЭ ТЭБЭР

Үлэ харыстабылыгар, техникаттан уонна баһаартан сэрэхтээх буолууга ытыллыбыт бэрэбэркэ түмүгэ оройуон совхозтарыгар бу үлэлэр мэлтэх таһымнаахтарын көрдөрдө. Быыл сыл тобус ыһыгар производственн кытта сибээс-тээх 80, ол иһингэр икки киһи олуулээх, дэг-оһол таһаарыллан 1378 үлэ күнэ сүтэрилиннэ.

Итинтэн 32 түбэлтэ Эрилик Эристин аатынан совхозка таһаарыллына. Манна элбэх ороскуоттаах уот-баһаардара эмнэ буолулаахтар. Холобур, Мэдьэксинтээби сельскэй Культура дьыта, сир сибээс суох өртөөһүтүн 57 тонна кэбиннэлээх от умайдылар. Ол үрдүнэн совхоз техникаттан куттал суох буолуутугар инженер Е. И. Потапов бириэмэттигэр онго-тор предписаниелара толоруллан испэттэр. Холобур, Худаар отделениетыгар «ЫБСЛКС 60 сыла» ферма иһингэр туруоруллубут көтөү таһаартарар туһунан таһаар олоххо киирээ илик. Хотонноҕо, гаражтарга, котельнайдарга, баһаарынай шинтэр суохтар, электропроводкалар сэнгэрдыллыбыттар, электролампадар, плафаннар тийбэттэр.

Атын да совхозтарга баһаарына итинтэн ордуга үөх. Карл Маркс аатынан совхозка үлэ кэмигэр дэг-тэкини-оһоллоһуу 23 түбэлтэ регистрацияланна. Онто-он дьыксыммиттэрэ көстүт. Ойууһор Н-1 нүмэр-тээх форма көтүмэхтик то-орулар, бэл ханнык дьа-һаллар ыһааһахтаахтар олчу ыһааһаат. Дэг-оһол таһаар биричиинэлэ-тин туоратыга профсоюз-тай тэрилтэлэр кытыбат-тар. Итинник эргичи кө-һүүн сыһан баарыттан да-һыи техникаттан куттал суох буолуутугар инженер-тор ордук бу совхозка түйтээн тохтооботтор. Ангара-с быыл 5 инженер ула-һыда. Билигин инженерэ-тох олоорулар. Ойон кы-тык кэмигэр үлэ харыста-былыгар, дэгтэн-оһолтон сэрэхтээх буолууга тэрээ-һи-профилактикескай дьа-һаллар былааннарын да-һыи оһоллоһуу. Оттон бы-лаарынын элбээ өткээстэр суох буолбатахтар. Хаһа-арын дьыгар баар Одьу-луун отделениетын да-һыиы. Хотонноҕо па-дарынай инвентарь, обо-рудование суохтар. Ку-тадыма, «Эрчим» ферма-ларын котельнайдарын электропроводкалар кып-талынай өөмүкү элбээ-лэр. Котеллар манометр-тэ суохтар, предохрани-тельнай клапаныра үлэ-тэбэттэр.

Субуруускай аатынан совхозка производствонн кытта сибээстээх оһол-лоһуу түбэлтэлэрэ мэдэитки эччатыллан көрдөһүл-лэр. Дэг-оһол таһаар тү-бэлтэтигэр комиссияны ту-та тэрийбэттэр, оло-төрүттэрин чуолкайдаан алуулгэ таһааран испэттэр. Тьа хаһаайыстыбатын уп-равлениетын, совхоз ди-ректорун бириэмэттэрэ, ин-женердэр предписаниелара снэ-толоруллубаттар. Хо-лобур, бынал техникаттан куттал суох буолуутугар, үлэ харыстабылыгар 32 үлэстээх семинар ытыл-лыахтаагы бириэмэттэ-эрэ мугурданны.

Бу «Чурапчы» совхозка эмнэ сыһааннаах. Кыстык кытыллыахтаах дьаһал-лар былааннара элбэх кэ-лэтин, сыгарын түмүгэр-эрэ оһолуулунна. Ону толо-рууга да сыһааннара бэрт көһүүн.

«Мындабайы» совхозка бу дьыалаагы эһиэттээх киһи суоһунан үлэ олох да-барбатын кэрэстэ. Сүөс-күттэргэ, механизатордар-га үлэ харыстабылы ту-һунан инструктажтар бэ-риллибэттэр, ону ыһыт-тарын туһулаан иһи ба-раты тэрийлибэт. Дьыгар, дэг-оһол таһаарына он докумун урутан ирдэ-нэр. Үгүстэн биер холобур, Словеска отделениетын ме-ханизатора Н. И. Сибиря-ков холбоһор техникада оһоллоһон алууттэр, му-тыллыбыт бэрэбэркэзэ бо-куоннук инструктаж ып-батаа чуолкайдамыта. Булар буолбутун кээнэ онго-тор Н-1 нүмэрлээх форма актатын бигэр-тээх совхоз дирек-торын кормопроизвод-ствога солбуулааччы А. П. Ефимов иһи ба-тыртан өккөһөстө сы-дыбыттаабы. Бу инструк-цияны билбэти көрдөр-дө. Дьыга, актаны оһорууга туһааннаах бригадир-дэр, управлюшайдар, спе-циалистар бари кытыл-лаахтар. Үлэгэ куттал суох буолуутун иһи быһааччы эһиэттээхчилэр киһилэр эбэт.

Техникаттан куттал суох буолуутугар, үлэ харыста-былыгар инженердэр бьа-ларын тустаах сэрэтэр, контуруолуур эбэһинэс-тарын толорор онугар үк-сүи атын үлэлэргэ тардыл-лаллар; барыт-кэбэт спе-циалистары солбуулар, сыйыны эргичи от хонуу-ругар сыйдылар. Оттон туһааннаах үлэлэрэ хаала-ныа. Итинник да буолан быһылт кыстыкка ытыл-лыахтаах дьаһаллар бипэ-мэттигэр толоруллубатылар; көчөгөдөрү үөрттөөн, экзамениаһын тэрийлэ-лэр, үтүс котеллар септөөх үлэлити туркка кыһа-лыбэттэр. Котеллары үлэ-гэ көнүлүүр паспорттар толоруллубатылар, үлэ ха-рыстабылыгар ытыллыах-таах дьаһаллар былаанна-ра оһолулла иликтэр.

Түмүктээн эттэххэ, сов-хозтар директордарыттан сөһоһоһон үлэ харыста-былыгар, техникаттан уонна баһаартан куттал суох буолуутугар сыһааны тө-дүттэн түһсүлэр, туһаан-наах инженердэр аһаамыт үлэлэрин иһи эһиэттэ-тэрин тосту үрдэтэр наада.

Я. ЯКОВЛЕВ,
тыа хаһаайыстыбатын управлениетын техни-каттан куттал суох бо-луутугар старшай ин-женерэ.

Саха АССР-тан ССРС Верховнай Советын Национальностарын Советын быыбарыгар 697 №-дээх Мэнэ-Хаҥаластаабы быыбардыыр уокурукка быыбар комиссиятын састааба

Саха АССР Верховнай Советын Президиума бэйттин 1983 снл ахсынны 26 күнүгэби Ыйааһынан, «ССРС Верховнай Советын быыбарын туһунан» ССРС Сокуонун 24, 25 уонна 28 ыстатыйаларыгар олоһуран, Саха АССР-тан ССРС уон биирис ыгырылаах Верховнай Советын Национальностарын Советын быыбарыгар 697 №-дээх Мэнэ-Хаҥаластаабы быыбардыыр уокурукка быыбар комиссиятын общественнай тэрилтэлэр уонна үлэ коллективтарын маннык представителлэригэр састааптаах бигэргэттэ:

Быыбар комиссиятын председателэ Дмитриев Андрей Дмитриевич, бригадир—тыа хаһаайыстыбатын про-изводственной-техническэй хаачыйыы Мэнэ-Хаҥалас оройуоннаабы хоһоһуугун рабочайдарын, инженернэй-техническэй үлэ-һиттэрин уонна сулууспалаахтарын коллективттан.

Быыбар комиссиятын председателин солбуулааччы Корякин Иван Иннокентьевич, ССКП Мэнэ-Хаҥалас оройуоннаабы комитетын иккис секретара—Мэнэ-Ха-ңалас оройуоннаабы партийнай тэрилтэттэн.

Быыбар комиссиятын секретара Егорова Дина Ива-новна, Мэнэ-Хаҥаластаабы киннэммит библиотечнай система директора—культура үлэ-һиттэрин профессио-нальнай союзтарын Мэнэ-Хаҥалас оройуоннаабы тэ-рилтэттэн.

Быыбар комиссиятын чилиннэрэ:

Захарова Алевтина Иннокентьевна, врач—Алексеев-скэй оройуоннаабы киһи балыһа үлэ-һиттэрин кол-лективттан.

Калачева Надежда Константиновна, Мэнэ-Хаҥалас оройуонун «Наахара» совхозун манныксыта—Ыччат Бүтүн Союзтаабы Ленинскэй Коммунистической Сою-һун Мэнэ-Хаҥалас оройуоннаабы тэрилтэттэн.

Кладкин Федор Петрович, Алексеевскэй оройуон «Коммунизм» совхозун рабочайа—Ыччат Бүтүн Союз-таабы Ленинскэй Коммунистической Союһун Алексеев-скэй оройуоннаабы тэрилтэттэн.

Лебедева Люция Гаврильевна, манныксыт—Чурап-

чы оройуонун Субуруускай аатынан совхозун рабо-чайдарын, инженернэй-техническэй үлэ-һиттэрин уонна сулууспалаахтарын коллективттан.

Максимов Михаил Михайлович, училище директора—Чурапчытаабы 13 №-дээх сельскэй профессиона-най-техническэй училище үлэ-һиттэрин коллективттан, Чурапчы оройуона.

Мельник Михаил Акимович, инженер—«Якутдор-транс» производственной управлениэ автомобиль суол-ларын Хаандыгатаабы эксплуатациялыр-линейнэй управлениетын рабочайдарын, инженернэй-техническэй үлэ-һиттэрин уонна сулууспалаахтарын коллективт-тан, Томпо оройуона.

Никитин Николай Николаевич, управление директо-ра—избирательнээ олох-дьаһах өһөгүдүн хаачыйыы Аһа оройуоннаабы производственной управлени-етын рабочайдарыттан, инженернэй-техническэй үлэ-һиттэриттэн уонна сулууспалаахтарыттан.

Пестерев Гаврил Александрович, олох-дьаһах—коммунальнай хаһаайыстыба Чурапчытаабы производ-ственной управлениетын рабочайа—Чурапчы оройу-оннаабы партийнай тэрилтэттэн.

Рожкова Александра Алексеевна, бригадир—Мэнэ-Хаҥалас оройуонун Герой Попов аатынан сов-хозун рабочайдарын, инженернэй-техническэй үлэ-һит-тэрин уонна сулууспалаахтарын коллективттан.

Семенова Фека Николаевна, Аһа оройуонун «По-беда» совхозун манныксыта—Ыччат Бүтүн Союзтаа-бы Ленинскэй Коммунистической Союһун Аһа оро-йуоннаабы тэрилтэттэн.

Стручков Гаврил Степанович, сыгыһыт—Мэнэ-Хаҥалас оройуонун М. Горькай аатынан совхозун ра-бочайдарын, инженернэй-техническэй үлэ-һиттэрин уонна сулууспалаахтарын коллективттан.

Сунцова Ольга Вячеславовна, шифовальщик—Аал-лаах-Ууһуһу геологоразведочнай экспедиция рабо-чайдарын, инженернэй-техническэй үлэ-һиттэрин уонна сулууспалаахтарын коллективттан, Томпо оройуона.

**СЫЛ
ударнай
финиһигэр**

Уут-ас эбиллэр
МУГУДАЙ. Сельсовет депутата, сүөһү иһитин бастагы кылаастаах маа-стара Татьяна Николаевна Терютина старшайдаах Дьынтах ферматын кол-лективна общественнай сүө-һү быһылгы кыстыгар от-

лелениэ оройуонга ыгы-1 центнертэн ордук үрүг-рытын дьылаһаа чыгэ-илгин дэбиллэр
тэн үүт мамын наптапат туһугар дьулуурдаахтык үлэһиттэр. Билигин манна күһүгэр 3 центнер, эбэтэр манар ыһах аһыттан 5-тин ит үбүн илгэ ыһаалар. Ангарадас комсомолец Ни-канар Оконешиников күһүгэ

чылэ Горнай оройуонун уонна Карл Маркс ааты-нан совхоз Мугудайдаабы отделениетын сүөсүһүт-тэрин ыгырыларын өһөөн, кыстыкка хас биридин бо-рооскуттан 115-тин кг при-веш иларга сорукуттал-лар. Итинтэн түөрт ыһа 58,1 кг, эбэтэр эбэһээтэ.

листе хайа тыһыт агарын, хайы-үйэ ыһа-лар. Ол иһингэр агарадас ахсынныга 16,7-диги кг тө-лөһүтүлүннэ.

Сүөсүһүттэртэн М. С. Лыткин уонна И. А. За-рова көрдөрүүлэрэ иһи-кээбэр өссө үрдүк.

А. Павлов.

**Төрөлкөй
борооскулар**
БОЛУГУР. Отделение иччат сүөһүнү төлөһүтэч.

Индекс 54907. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист.